

КӨРКƏМЛИ ӘДИБИИ

КИТАБЛАР

АЛƏМИНДƏ

Бу жаһыларда охучулар көз алдына берилген алмашлар: Азербайжан Дөвләт Нәшрияты Абдулла Шангин бешчилдәги әсәрләри мәчмүәсини биринчи китабыны (редактору А. Зейналовадыр) нәфис шәкилдә чапдан бурашмышдыр. Шанг иренин өзгә өз сәлиги илә тәртиб едилә бу һәчидә күтләни тиражла нәшрине тәшәббүс көстөрилмәк республикамызын мәдәни һәјәтиндә әләмәтдәр бир һәдәсдир.

А. Шанг Азербайжан әдәбијәтинин орижинал јарадычмылг јолу келиш көрнәмәли һәдәмләриндә биридир. О, тәрибән 80 иллик өмрүнүн мәһәсины доғма халгына, онун мәрифәтә мәдәнијәтинин, әдәбијәт вә итхәсәләтинин инкишафына тәһәһүсидә хидмәтдә көрүр, мүһәфәтины вә бу инкишафын фәрәһли нәтичәләриндә арајыб

тапырды. Абдулла Шанг илһамы халг һәјәтинин гәјнағларындан гыдаланан шаир, мәһсулдар мәсир вә драматург, јорулмаз алик вә күтәрчин, көрнәмәли мәрифәт хадими вә Азербайжан мүәллимләринин сәһәғләрдән тхымыш көһнә гвардијасынын кенералы иди.

Шанг чох әһәми вә сон дәрәҗә рәйкарәлик бир ирә гәјүб кетмишдир. Онун јарадычмылығында чохлу лирик, ашғанә шә'р, дүзи вә истисмар дүнјәсыны ләһәтләјән рәалист һекәјә, Гағгаз тәбиәтинин фүсункар көзәлликләринин әкс етдирән романтик әсәр, халг мүдриклијинин ифадәси олан һәғиз-пјес, Азербайжанын ичтимаи итхәсади вә сјәси инкишафыны усталыгла әкс етдирән повест вә роман вардыр. Шангин узун илләр боју давам етиш әдәби, педагожи, әлим вә ичтә-

ман фәал ијәтинин мәчмүсүнү нәзәрә аларағ, В. Г. Белинскинин тәһәриндән истифадә едилб, ону бојук бир тарихи дәрәдә Азербайжан һәјәтинин енциклопедијасы адландырмағ чох јеринә дүшәрдн.

Шангин шә'р вә һекәјәләринин бир чохунун јазылдығы вә илк дәрәдә нәшр олундуғу вахтдан 50—60 ил кәчдәннә бәһәмајарағ, онлар бу күн дә һекәчә дәрәликләри әһәтләндирмәкдә, коммунист гуручуларынын јени һәсилләринин тәрбијәсинә хидмәт көстөрмәкдәдир. Бунушлә белә, охучуларын келиш күтләләри индијәдәк Шанг јарадычмылығынын һеч дә бүтүн һүмунәләри илә таным ола бәлмәмәшләр. Чүнки бу вахта гәдәр нәшр олунмуш китабларынын һеч бириндә онун јаратдығы әсәрләр бүтүнләүкә әһәт едилмәмәшдир. Шангин һәтта аз-чох мүһәһәмәл һесаб едилән ахырынчы үчүһәдлјинә дә онларчә шә'р, поема, һекәјә, роман вә пјес дәхил едилмәмәшдир. Јазычынын әлим вә күтләни әһәмијәтә мәлик олан нәзәри әсәрләри, публицист мәғаләләри, ширин хәтирәләри, һәбәлә мәктублары һәлә нәшр

олунмәмәшдир.

Шанг иренин әл мүһәһәмәл нәшри кими бу бешчилдәги онун јарадычмылығыны мүһүкү гәдәр келиш әһәтә едәчәндир. Охучулар Шангин бир сәрә әсәрләри илә илк дәрәдә бу китабларын сәһифәләриндә таным олачәғләр.

Бешчилдәги биринчи китабында Шангин нәср әсәрләри, кичик китабында шә'р, поема вә драм әсәрләри, үчүнчү китабында ушағлар үчүн јазылмыш әсәрләри, дәрдүнчү китабында хәтирәләри, бешинчи китабында икә һәғалә, мәктуб вә чхышлары вериләчәндир. Жанрлар үзәрә тәртиб едилмиш әсәрләрин дүзүләшүндә хронологи ардычылыгы принцип әсәс кәтүрүләшдир. Биринчи китабында академик Мирәз Ибраһимовун әдәб һағгында јығчан вә һарағлы күтәддәмәси, илк дәрәдә оларағ Шангин әсәрләринә јазылмыш әлим шәрһләр верәлмишдир. Әсәрләрин јазылмәси вә нәшри тарихинә даир әсәсәл јени фәктары әһәтә едән һәмин шәрһләри бешчилдәги тәртибчәси, әдәбиин оғлу, филолог илмиләр доктору Камал Тәһмәзәдә јазылмышдыр.

З Ә Н К И И И Р С И